Anayasa Mahkemesi: Hukuka Aykırı Tahsil Edilen Vergilerin İadesinde Değer Kaybı da Karşılanmalıdır

Mustafa Çelik
Vergi Danışmanı
Tarih: 30.10.2026

Kısa Cevap

30 Ekim 2026 tarihli ve 33416 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan **Anayasa Mahkemesi Kararı (Başvuru Numarası: 2021/22795, Karar Tarihi: 18.05.2026)** ile; iş sözleşmesinin ikale sözleşmesiyle sona ermesi kapsamında ödenen ek tazminat üzerinden kesilen gelir vergisinin mahkeme kararıyla iadesinde, mükellefe yalnızca anaparanın ödenmesinin tahsilat ile iade arasında geçen sürede enflasyon karşısında uğranılan değer kaybını telafi etmediği ve bunun **Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkını ihlal ettiği** sonucuna varılmıştır.

Düzenlemenin ve Kararın Kapsamı

Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu/Bölümü tarafından verilen emsal nitelikteki bireysel başvuru kararında yer alan temel hukuki ilkeler şunlardır:

- **Sadece Anapara İadesi Yetersizdir:** İdarenin hukuka aykırı veya haksız olarak tahsil ettiği vergileri sonradan mükellefe iade ederken yalnızca nominal anaparayı ödemesi, yüksek enflasyonist dönemlerde paranın satın alma gücünü erittiğinden gerçek bir telafi sağlamaz.
- **Mülkiyet Hakkının İhlali (Anayasa m. 35):** Verginin tahsil edildiği tarih ile mükellefe fiilen iade edildiği tarih arasında geçen sürede paranın uğradığı reel değer kaybının faiz, yasal faiz veya eşdeğer bir tazminat mekanizmasıyla karşılanmaması, mükellefin malvarlığına orantısız ve aşırı bir külfet yüklemekte olup mülkiyet hakkının doğrudan ihlalidir.
- **VUK m. 112/4 ve Ötesi:** Vergi Usul Kanunu'nun (VUK) 112/4. maddesinde düzenlenen tecil faizi oranında faiz ödenmesi kuralı bulunsa dahi, bu hükmün doğrudan uygulanamadığı veya dar yorumlandığı hallerde de Anayasa'nın üstünlüğü ilkesi gereğince değer kaybının

karşılanması anayasal bir zorunluluktur.

- **İkale Sözleşmesi Tazminatları:** Karara konu somut olayda, iş akdinin ikale (karşılıklı anlaşma) ile feshi neticesinde ödenen iş sonu tazminatından haksız kesilen gelir vergisi stopajının iadesi süreci incelenmiş; ancak ortaya konulan anayasal ilke tüm haksız tahsil edilen vergi, resim, harç ve cezai yaptırımların iadesi süreçlerini doğrudan bağlayıcı kılınmıştır.

Kimler Etkileniyor?

AYM'nin Resmî Gazete'de yayımlanan bu pilot ve emsal nitelikteki kararından doğrudan etkilenen taraflar:

- İdarece hukuka aykırı şekilde vergi, ceza veya harç tahsil edilmiş ve bu tutarların yargı kararıyla iadesini talep eden tüm gerçek ve tüzel kişi mükellefler
- İkale sözleşmesi kapsamında işten ayrılıp kıdem/iş sonu tazminatı üzerinden gelir vergisi stopajı kesintisi yapılan çalışanlar
- Mükellefler adına vergi iadesi, tecil faizi ve munzam zarar davalarını takip eden Vergi Avukatları, SMMM'ler ve Yeminli Mali Müşavirler (YMM)
- Vergi Dairesi Başkanlıkları, Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) ve Vergi Mahkemeleri

Kararın Getirdiği Hukuki Kriterler

Alan / Boyut	Eski / İdari Uygulama	AYM Kararı ile Belirlenen İlke (B. No: 2021/22795)
İade Kapsamı	Genellikle sadece nominal anapara iade edilmekteydi.	**Anaparanın yanı sıra enflasyon kaynaklı değer kaybı da ödenmelidir.**
Anayasal Dayanak	Salt yasal faiz talebi reddedilebilmekteydi.	**Anayasa m. 35 (Mülkiyet Hakkı İhlali) esastır.**
Telafi Aracı	VUK 112/4 ile sınırlı yaklaşım	**Faiz veya eşdeğer telafi mekanizması zorunludur.**
Bağlayıcılık	Sadece davacı özelinde yorumlanabilirdi.	**Tüm haksız tahsilat ve iade süreçlerine emsal teşkil eder.**

Operasyonel Kontrol Listesi

- Haksız tahsil edilen vergilerin (özellikle ikale tazminatları, haksız tarhiyatlar, ihtirazi kayıtla ödenen vergiler) iadesi için açılan davalarda sadece anapara değil, **tahsil tarihinden iade tarihine kadar işleyecek yasal faiz ve enflasyon kaynaklı reel değer kaybı tazminatı**

açıkça talep edilmelidir.

- Vergi dairesi tarafından yargı kararına istinaden yapılan anapara iadelerinde, faiz veya değer kaybı ödenmemişse süresi içerisinde faiz talepli ek başvuru yapılmalı ve dava konusu edilmelidir.
- Dava dilekçelerinde ve savunmalarda doğrudan 30.10.2026 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan **AYM'nin 2021/22795 sayılı kararı** emsal gösterilerek mülkiyet hakkı ihlali vurgulanmalıdır.

Yanlış Yorumlanabilecek Noktalar

Bu karar, vergi idaresinin haksız tahsil ettiği her tutar için otomatik olarak ek tazminat hesaplayıp resen göndereceği anlamına gelmez. Mükelleflerin ve vekillerinin iade süreçlerinde ana paraya ek olarak faiz ve değer kaybını açıkça talep etmeleri, idarenin ret veya zımni ret işlemlerine karşı yargı yolunu işletmeleri gerekmektedir.

Sık Sorulan Sorular

Haksız tahsil edilen vergi iadesinde faiz talep edilebilir mi?

Evet. AYM kararı uyarınca paranın tahsil edildiği tarih ile iade edildiği tarih arasında geçen süredeki değer kaybının faiz veya benzeri bir tazmin mekanizmasıyla karşılanması mülkiyet hakkının gereğidir.

İkale tazminatlarından kesilen vergilerin iadesinde bu karar geçerli midir?

Evet. Kararın çıkış noktası ikale sözleşmesiyle ödenen tazminatlardan kesilen gelir vergisinin anapara olarak iadesi olup, karar tüm benzer haksız vergi tahsilatı iadelerine emsal teşkil etmektedir.

Resmî Kaynaklar

- 30.10.2026 Tarihli ve 33416 Sayılı Resmî Gazete – Anayasa Mahkemesi Kararı (Başvuru Numarası: 2021/22795)

PROZON'DAN

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HIZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı
Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.
prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource
Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.
prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER
Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.
prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSIZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri
Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.
prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi
Teknopark ve teşvik analizleri.
analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler
SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.
prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi
Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.
prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirkülerleri
Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.
prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge https://prozon.net/sirkuler/anayasa-mahkemesi-hukuka-aykiri-tahsil-edilen-vergilerin-iadesinde-deger-kaybi-da-karsilanmalidir/ adresindeki sirkülerden 30.10.2026 18:56 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.
Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net